

Hilsener og appeller til Veterinærenes klimaaksjon (26/1-2021)

«Dette er et veldig prisverdig initiativ. De store utfordringene relatert til klima og naturtap krever innsats fra alle, både enkeltpersoner, institusjoner og nasjoner. Veterinærfaget er et viktig bindeledd mellom mange av disse aspektene som kobler landbruk, utmarksbruk, dyr- og dyrehelse til klima, og kan bidra til den type overgripende perspektiv vi trenger nå».

Dag O. Hessen, Professor UiO - Forfatter av "Verden på vippepunktet" - Tildelt to Bragepriser i år.

«Dyrehelse, folkehelse og naturens helsetilstand henger tett sammen. Vi må tenke på det samlet, slik konseptet One Health – Én helse – understreker. Naturens systemer knytter oss mennesker uløselig sammen med våre husdyr og de ville dyras helse, med antibiotikabruk til dyr, med moderne jordbruk og arter som forsvinner, og med klimaendringenes konsekvenser. Vi må skape en gjennomgripende, grønn samfunnsendring, slik også Det internasjonale Naturpanelet konkluderer med, for å sikre en levelig framtid. Derfor støtter jeg veterinærenes klimaaksjon»

Anne Sverdrup-Thygeson, Professor NMBU - Forfatter av "På naturens skuldre" - 3. plass på Aftenpostens topp tre bøker i år

«Folkehelse, dyrehelse og naturens sunnhetstilstand er i realiteten en del av et større biologisk mangfold der sunnhetstilstanden til hver av de tre elementene er gjensidig avhengig av hverandre og av klimaet. Morgendagens dyrehelsearbeid må derfor finne nye samarbeidsformer som går ut over tradisjonelle sektorer. Konseptet «én helse»), som har fått betydelig oppmerksomhet, viser vei ut av det blindsporet vi i dag befinner oss i».

Eivind Liven, Veterinærdirektør frem til 2003

«Vi er den første generasjonen som kan se konsekvenser av klimaendringene, og den siste som kan gjøre noe med det før irreversible forandringer blir for store, heter det. Vi som har høy utdanning i biologiske fag og dessuten bor i et rikt og fritt land, har et ekstra stort ansvar for å si fra og gjøre hva vi kan. Jeg er glad for Veterinærenes klimaaksjon! Så har jeg et ønske om at store og små biomangfold-spørsmål kommer opp sammen med klimasaken, for de to henger så nøye sammen.

Jeg er for tiden fungerende regiondirektør i Mattilsynet. I tillegg har jeg et styreverv i Norges Forskningsråd, hvor jeg kikker inn i langtidsplaner og strategier for å fremskaffe ny kunnskap. Der drøfter vi hva «sterk bærekraft» krever, at hele samfunnet innretter seg på holdbare løsninger, det holder ikke med «sparedusjer». Sirkulærøkonomi ikke bare et spørsmål om fosfor og mindre bruk av plantevernmidler, men hvordan samferdsel, boligbygging, hele næringslivet og samfunnet fungerer. Jeg ønsker meg incentiver som fremmer mer bærekraftige løsninger! De som er kreative her, blir vinnerne, også i forskjellige veterinære bransjer».

Karen Johanne Baalsrud, regiondirektør / styremedlem NFR

«Som veterinær og FN-ansatt, er det for meg klart at vi må handle nå for å redde naturen og livsgrunnet for fremtidige generasjoner!»

Hilde Kruse, FAO

"Denne kloden tilhører ikke bare oss, selv om vi som mennesker dominerer den. Nå er det på tide å faktisk ta ansvaret som følger med".

Harald Wiik, Sjefsveterinær i Hæren, tidligere Chief Veterinary Officer, Tanzania Wildlife Research Institute

"Klimakrisen er i seg selv stor og viktig nok for vår felles framtid til at absolutt alle bør engasjere seg. At klimaendringene så tydelig har så tett innflytelse på helsa til både mennesker og dyr, gir ytterligere grunn for veterinærer til å engasjere seg i saken, og ikke minst til å bidra til å demonstrere betydningen av friske mennesker og dyr i et sunt miljø".

En omfattende studie og dokumentasjon av sammenhengen mellom klimaendringer og helse finnes i The Lancet Countdown on health and climate change rapportene, hvor 2020-rapporten ble lansert i desember. Det internasjonale og multidisiplinære panelet som står bak rapportene vurderer blant annet hvilken effekt klimaendringene har på helse ved å rapportere på mer enn 40 ulike indikatorer som måler slik effekt. Det vises til hvordan klimaendringer stadig setter et økende press på våre helsesystemer. 2020-rapporten understreker spesielt hvordan vi nå må håndtere konvergerende kriser i form av klimakrise og pandemi, kriser som henger sammen på den måten at det i stor grad er de samme kreftene som driver utviklingen.

Yngvild Wasteson, Veterinærenes klimaaksjon, Professor NMBU Veterinærhøgskolen, tidligere rektor

"Jeg synes det kan være vanskelig å sortere all informasjonen som strømmer på. Derfor er vi privilegert når Dag O Hessen, en av våre aller mest kompetente og anerkjente vitenskapsfolk, lager en grundig, helhetlig, faktabasert, redelig og forståelig framstilling av saken – som han også fikk Brageprisen for! Boka «Verden på vippepunktet» bør være obligatorisk lesning for alle med ansvar og interesse for utviklingen i vårt norske samfunn, og for vår planet. Jeg anbefaler den på det sterkeste!"

Rolf Bjerke Larsen, Veterinærenes klimaaksjon, Førsteamanuensis emeritus, EpiSenteret, NMBU Veterinærhøgskolen.

«Det er pinleg å vere den organismen som øydelegg livsgrunnet for seg sjølv og dei fleste andre organismar.»

Ida Løken, Veterinærenes klimaaksjon, veterinærstudent, agronom

"Tretten år etter min første sønns fødsel bar jeg i høst atter en gang et lite barn til dåp. Men denne gangen kom feiringen av vår vesle datters ankomst med en bismak - vi føler oss ikke så trygge på at barna våre går en trygg fremtid i møte. Kjære regjering – og øvrige politikere - de viktige avgjørelsene for fremtidige generasjoner ligger nå i deres hender. Vær så snill å være deres ansvar bevisst".

Julie Grell, Veterinærenes klimaaksjon, Dyrevernalliansen

«Vi kan ikke sitte stille og regne med at klimakrisa løser seg selv. Vi må handle i stort og i smått hvis vi skal redde framtida til barna våre!»

Preben Boysen, Veterinærenes klimaaksjon, Førsteamanuensis, NMBU Veterinærhøgskolen

"Jag tycker att det hade varit väldigt fint om vi kunde få till ett liknande upprop bland de svenska veterinärkollegorna!

Förvisso kan även svenska kollegor skriva under det norska uppropet, men vi bör ju i första hand se till att den svenska regeringen och riksdagen får motsvarande uppmaningar (nå, med undantag av olja och gas då, för det har vi ju i princip ingen...), för klimatfrågan är verkligen viktig även i ett svenskt perspektiv – frågan är ju sant global, och här måste vi samarbeta. Jag tror att många svenska kollegor verkligen skulle stödja ett sådant initiativ!"

Lotta Berg, Leg vet, VMD, Professor, Dip. ECAWBM (AWSEL), Sveriges lantbruksuniversitet

«Jeg har vokst opp tett på naturen, blant annet gjennom mange somre i Børgefjell. Jeg har sett hvordan naturen har endret seg – for raskt. For meg er klimasaken vår tids viktigste sak! Jeg siterer Natur og Ungdom, der mine døtre er aktive: **Hvis ikke du – hvem? Hvis ikke nå – når?** Derfor dette engasjementet».

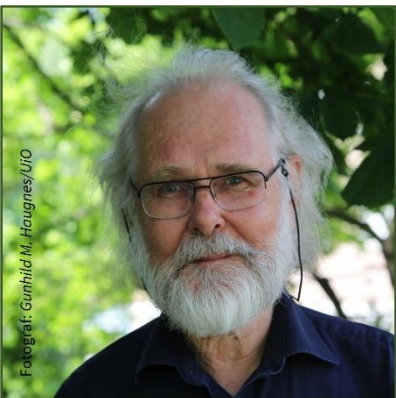
Thorbjørn Refsum, Veterinærenes klimaaksjon - Initiativtaker, DVM/PhD

"Covid-19 har minnet oss på at vi er en del av naturens kretsløp. Vi må spille på lag med naturen, ikke heve oss over den. Med dagens fossile energibruk, vanvittige kjøpefest og måten vi produserer egg, melk og kjøtt på, har vi stø kurs mot voldsomme klimakatastrofer og nye pandemiske zoonoser. Som veterinærer og dyrehelsepersonell kan vi mye om samspillene i biologien, det forplikter til å formidle denne kunnskapen og handle riktig der vi kan!"

Bergljot Børresen, veterinær, forsker og forfatter

Bergljot har skrevet en rekke bøker og artikler om dyrs og menneskers adferd og samspill, og om husdyrbrukets betydning for etikk, økonomi, handel, økologi, folkehelse og kulturhistorie.

«Vi kan ikke fortsette å ødelegge klima og naturen slik vi gjør. Vi i den rikere del av verden stjeler fra de som lever i andre deler av verden – og vi som lever nå, stjeler framtid fra de som kommer etter oss. Og som en del av våre bestrebelse på å redusere de menneskeskapte klimaendringer og de menneskeskapte tap av biologisk mangfold, må vi se dette i klimaendringer og tap av biologisk mangfold i sammenheng – se. f.eks. <https://www.dnva.no/om-akademietkomiteer-og.../meddelse-1>. Jeg gir min fulle støtte til veterinærenes klimaaksjon!"

Nils Chr. Stenseth, Professor i økologi og evolusjon ved UiO

«NMBU har som visjon å bidra med «kunnskap for livet», og har et særlig ansvar for å sikre livsgrunnlaget for framtidige generasjoner. Det er vesentlig at veterinærutdanningen settes inn i denne konteksten. Våre studenter, og vår profesjon, er opptatt av å ta ansvar for helse og velferd for de dyra vi lever av, og de dyra vi lever med. Vi må trenes i å se sammenhengen mellom hvordan vi ivaretar dette ansvaret og hvordan det påvirker folkehelse og vårt felles miljø – nå og i framtida. Det gir oss grunnlag for å bidra i kampen for å redusere klimaendringene og verne vårt naturgrunnlag. Veterinærutdanningen må gi kunnskap om det store bildet, og våre kandidater må utvikle ferdigheter og holdninger om hvordan utøve veterinæryrket slik at vi hver og en bidrar til en bærekraftig framtid. Til sammen har det effekt!»

Anne Storset, dekan, Yngvild Wasteson, Lars Moe og Knut Karlberg, tidligere rektorer ved NMBU Veterinærhøgskolen

Foto: NMBU, Karlberg: Privat

Anne Storset

Yngvild Wasteson

Lars Moe

Knut Karlberg